

The Greeks and the Orient during the Antiquity – Seminar

Goulandris Horn Foundation, 1989

Initially planned for seven 2-hour courses, the seminar finally lasted three months totaling 51 hours (involving seventeen courses of 2 to 3 hours duration), from October to December 1989 (in Greek language). After a general diagram of the History of the Ancient Oriental Empires, the seminar covered following topics: a) the Hittites and the Achaeans (Ahhiyawa), b) Ancient Egypt and the South Balkans, c) the Canaanites and the different nations of Western Anatolia, South Balkans, the islands and Crete (all three topics covering the 2nd millennium BCE), d) the Sea Peoples, their Invasions and their Defeat in Egypt (end of 2nd millennium BCE), and e) Assyrians, Babylonians and the various nations of Western Anatolia and South Balkans (1st millennium BCE). The last courses covered an introduction into the History of Religions of Mesopotamia, Anatolia, Canaan and Egypt. Handwritten notes (in Greek) taken by participants (and duly revised by Prof. Megalommatitis) will be gradually published in the forthcoming weeks and months; as the seminar was also recorded, the audio-files (MP3) will be uploaded in the near future.

Греки и Восток в античности – Семинар

Фонд Гуландриса Хорна, 1989 г.

Первоначально запланированный для семи двухчасовых курсов, семинар в итоге продлился три месяца, в общей сложности 51 час (включая семнадцать курсов продолжительностью от 2 до 3 часов), с октября по декабрь 1989 г. (на греческом языке). После общей схемы истории древних восточных империй на семинаре были рассмотрены следующие темы: а) хетты и ахейцы (Аххиява), б) Древний Египет и Южные Балканы, в) хананеи и разные народы Западной Анатолии, Южных Балкан, островов и Крита (все три темы, охватывающие 2-е тысячелетие до н.э.), г) «народы моря», их вторжения и их поражение в Египте (конец 2-го тысячелетия до н.э.) и д) ассирийцы, Вавилоняне и различные народы Западной Анатолии и Южных Балкан (1-е тысячелетие до н.э.). Последние курсы включали введение в историю религий Месопотамии, Анатолии, Ханаана и Египта. Рукописные заметки (на греческом языке), сделанные участниками (и должным образом отредактированные проф. Мегаломматисом), будут постепенно публиковаться в ближайшие недели и месяцы; так как семинар также был записан, аудиофайлы (MP3) будут загружены в ближайшее время.

Antik Çağda Yunanlılar ve Doğu – Seminer

Goulandris Horn Vakfi, 1989

Başlangıçta yedi adet 2 saatlik kurs için planlanan seminer, nihayet Ekim'den Aralık 1989'a kadar (Yunanca dilinde) toplam 51 saat (2 ila 3 saatlik on yedi kurs içeren) olmak üzere üç ay sürdü. Antik Doğu İmparatorlukları Tarihinin genel bir diyagramından sonra seminer şu konuları ele aldı: a) Hititler ve Akhalar

(Ahhiyawa), b) Eski Mısır ve Güney Balkanlar, c) Kenanlılar ve Batı Anadolu'nun, Güney Balkanlar'ın, adaların ve Girit'in farklı milletleri (her üç konu da MÖ 2. binyılı kapsamaktadır), d) "Deniz Halkları", İstilaları ve Mısır'daki Yenilgileri (MÖ 2. binyılın sonu) ve e) Asurlular, Babilliler ve Batı Anadolu ve Güney Balkanlar'ın çeşitli ulusları (MÖ 1. binyıl). Son kurslar Mezopotamya, Anadolu, Kenan ve Mısır Dinler Tarihi'ne bir girişi kapsıyordu. Katılımcılar tarafından alınan (ve Prof. Megalommatis tarafından usulüne uygun olarak revize edilen) el yazısı notlar (Yunanca) önümüzdeki haftalarda ve aylarda kademeli olarak yayınlanacaktır; seminer de kaydedildiği için ses dosyaları (MP3) yakın zamanda yüklenecektir.

Οι Έλληνες και η Ανατολή κατά την Αρχαιότητα – Σεμινάριο

Ίδρυμα Γουλιανδρή Χορν, 1989

Αρχικά προγραμματισμένο για επτά μαθήματα διάρκειας 2 ωρών, το σεμινάριο διήρκεσε τελικά τρεις μήνες για ένα σύνολο 51 ωρών (που περιελάμβαναν δεκαεπτά μαθήματα διάρκειας 2 έως 3 ωρών), από τον Οκτώβριο έως τον Δεκέμβριο του 1989 (σε ελληνικά). Μετά από ένα γενικό διάγραμμα της Ιστορίας των Αρχαίων Ανατολικών Αυτοκρατοριών, το σεμινάριο κάλυψε τα ακόλουθα θέματα: α) Χιτιίτες και Αχαιοί (Αχχιγιάουσα), β) Αρχαία Αίγυπτος και Νότια Βαλκάνια, γ) Χαναανίτες και τα διάφορα έθνη της Δυτικής Ανατολίας, των Νοτίων Βαλκανίων, τα νησιών και της Κρήτης (και τα τρία θέματα καλύπτουν τη 2η προχριστιανική χιλιετία), δ) οι Λαοί της Θάλασσας, οι επιδρομές τους και η ήττα τους στην Αίγυπτο (τέλη της 2ης προχριστιανικής χιλιετίας) και ε) Ασσύριοι, Βαβυλώνιοι και τα διάφορα έθνη της Δυτικής Ανατολίας και των Νοτίων Βαλκανίων (της 1ης προχριστιανικής χιλιετίας). Τα τελευταία μαθήματα κάλυψαν μια εισαγωγή στην Ιστορία των Θρησκειών της Μεσοποταμίας, της Ανατολίας, της Χαναάν και της Αιγύπτου. Οι χειρόγραφες σημειώσεις (στα ελληνικά) που ελήφθησαν από τους συμμετέχοντες (και τις οποίες επιμελήθηκε ο κ. Μεγαλομμάτης) θα δημοσιευτούν σταδιακά τις επόμενες εβδομάδες και μήνες. Καθώς ηχογραφήθηκε και το σεμινάριο, τα audio-files (MP3) θα αναρτηθούν στο προσεχές μέλλον.

ΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ ΚΑΙ Η ΜΕΣΗ
ΑΝΑΤΟΛΗ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗ-
ΤΑ:
ΙΣΤΟΡΙΚΕΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΕΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ

Κοσμάς Μεγαλομμάτης
Ύσσυριολόγος-Αιγυπτιολόγος

Λόγω τῆς μεγάλης σχετικῆς ἀπόστασης τοῦ ἑλλη-
νηκοῦ χώρου ἀπὸ τὰ μεγάλα πολιτισμικά
κέντρα τῆς Μέσης Ἀνατολῆς κατὰ τὴν τρίτη
καὶ δευτέρη προχριστιανικὴ χιλιετία οἱ ἐπαφές
καὶ οἱ σχέσεις περιορίσθηκαν σὲ πολιτικό, ἐμ-
πορικό καὶ καλλιτεχνικό ἐπίπεδο. Μὲ τὴν ἐπέ-
κταση τῆς ἀσσυριακῆς αὐτοκρατορίας καὶ τὸν
πρῶτο ἑλληνικό ἀποικισμό τίθενται οἱ θάσεις
διάδοσης βασικῶν θεμάτων καὶ στοιχείων ἀνα-
τολικῶν πολιτισμῶν καὶ παιδείων, ἡ ὅποια
ἀντικατοπτρίζεται τόσο στὴν ἑλληνικὴ μυθο-
λογία ὅσο καὶ στὴν προσωκρατικὴ φιλοσοφία.
Οἱ πολιτισμικὲς ἀνταλλαγές ἀποκορυφῶνται
στὴν προσπάθεια τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου,
ἡ ὅποια παρὰ τὸν τελικό ἀποπροανατολισμό
τῶν διαδόχων τοῦ ἔφερε τοὺς Ἕλληνας πολὺ
κοντὰ στὴν Ἀνατολή, ἐτοιμοὺς γιὰ περαιτέρω
πολιτισμικά δάνεια καὶ ἀνταλλαγές.

11, 13, 18, 20, 25 Ὀκτωβρίου, 3, 8 Νοεμβρίου
6-8 μ.μ.
Συμμετοχή: 3.500 Δρχ.

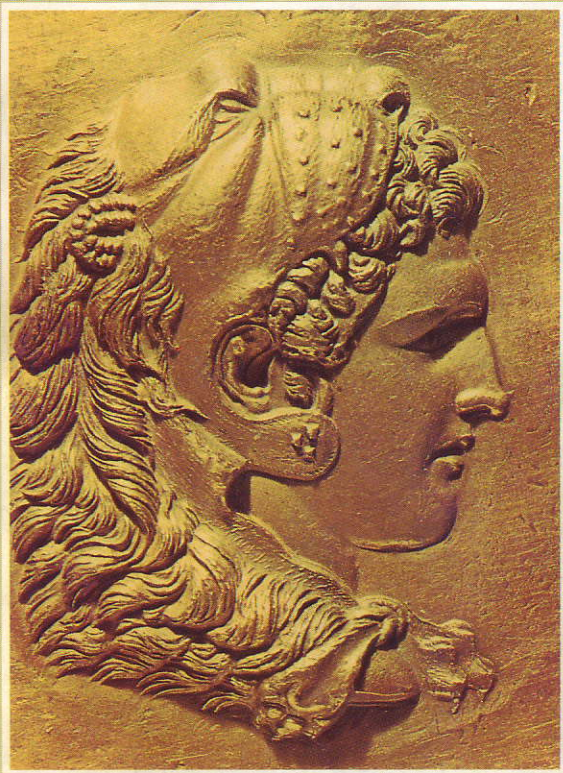

ΙΔΡΥΜΑ ΓΟΥΛΑΝΔΡΗ-ΧΟΡΝ

Ἑλληνισμός καὶ Ἀνατολή

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1989-ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1990

ΙΔΡΥΜΑ ΓΟΥΛΑΝΔΡΗ-ΧΟΡΝ

Ἑλληνισμός καί Ἀνατολή

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1989-ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1990

ΙΔΡΥΜΑ ΓΟΥΛΑΝΔΡΗ - ΧΟΡΝ

Διοικητικό Συμβούλιο

Δημήτρης Χόρν, Πρόεδρος
Ἀλέξανδρος Παπάγος
Ἀλεξάνδρα Γρυπάρη
Στέφανος Γρυπάρης
Γιάννης Φιλίνης

Σύμβουλοι Προγράμματος: Γ. Γιατρομανωλάκης, Ἀπ. Δοξιάδης, Π. Κονόρτας, Χρ. Μαλτέζου καὶ Α.Γ.Κ. Σαββίδης
Συντονισμός Προγράμματος: Φωτεινή Βλαχοπούλου

Γραμματεία: Ρούλα Θωμάκου

Ἐξώφυλλο:
Παράσταση τῆς κεφαλῆς τοῦ Μεγ. Αλεξάνδρου ὡς Ἡρακλέους
(Βερολίνο, Ἀρχαιολογικό Μουσείο)

«Ὁ Ἑλληνισμός μᾶς ἐνδιαφέρει ἀκριβῶς διότι ἡ ἀλήθεια πού ἐκφράζει εἶναι ἀλήθεια πού ἀγκαλιάζει ὀλόκληρη τὴν ἀνθρωπότητα, ὀλόκληρη τὴν ἀγωνία καὶ τὴν ἀναζήτηση τῆς ἐποχῆς μας. Ὁ Ἑλληνισμός εἶναι ὁ θεμελιωτὴς τῆς οἰκουμενικῆς σύλληψης τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ κόσμου του. Αὐτὴ τὴ σύλληψη, μοναδικὴ ὅσο καὶ καθολικὴ, θέλουμε νὰ ὑπηρετήσουμε...

«... Ὅσοι θὰ παρακολουθήσουν τις δραστηριότητές μας, φανεράνουν τὸν πόθο τους νὰ συμμερισθοῦν, νὰ συμμετάσχουν στὸν ἀγῶνα τοῦ Ἰδρύματος καὶ νὰ τοῦ δώσουν τὴν δυνατότητα νὰ καρποφορήσει. Αὐτὴ ἡ συμμετοχὴ θὰ ἐπιτρέψει στὸ Ἴδρυμα τοῦτο πού δέν εἶναι κρατικό, νὰ μὴ γίνῃ ἰδιωτικό, ἀλλὰ κοινοτικό. Ἐνα Ἴδρυμα ὅλων μας, γιὰ ὅλους μας.»

Ἄννα Δ. Χορν

(Ἀπόσπασμα ἀπὸ τὴν ὁμιλία στὰ ἐγκαίνια τοῦ Ἰδρύματος)

ΚΥΚΛΟΙ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΣ: ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΚΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ ΤΟΥ ΑΡΑΒΙΚΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

Γιῶργος Κεχαγιόγλου
Ἐναπληρωτῆς Καθηγητῆς Νεοελληνι-
κῆς Φιλοσοφίας
Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

Εἰσαγωγή στή λογοτεχνική «ἀνακάλυψη» τῆς ἀραβικῆς Ἐνατολῆς καί στά ἐγχειρήματα «προ-ἐπιστημονικοῦ» καί «ἐπιστημονικοῦ» ἀνατολισμοῦ, ἀπό τή μεριά τοῦ νεοελληνικοῦ κόσμου (11ος-20ος αἰ.) Ἐνημέρωση πάνω στίς πτυχές ἑνός μείζονος (καί γενικά ἀδιερεύνητου) ζητήματος τῆς νεοελληνικῆς καί τῆς συγκριτικῆς γραμματολογίας.

Παρουσίαση ἀντιπροσωπευτικῶν κειμένων πού ἀντλοῦν ἢ πλάθουν στοιχεῖα τῆς ἀραβικῆς Ἐνατολῆς (ἀπό τά ἀκριτικά τραγούδια, τίς ἐπικές καί ἡρωϊκές μυθιστορίες καί τό δημοτικό τραγούδι, ὡς τίς μεταφράσεις πεζῶν μυθιστορημάτων καί παραμυθιῶν, τά λαϊκά ἀναγνώσματα τῆς Τουρκοκρατίας καί τά λογοτεχνικά ἔργα μεγάλων Νεοελλήνων συγγραφέων τοῦ 19ου καί τοῦ 20ου αἰ.)

2,9,16,23 Ὀκτωβρίου
6-8 μ.μ.
Συμμετοχή: 2.000 Δρχ.

ΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ ΚΑΙ Η ΜΕΣΗ ΑΝΑΤΟΛΗ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗ- ΤΑ: ΙΣΤΟΡΙΚΕΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΕΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ

Κοσμᾶς Μεγαλομμάτης
Ἐσσυριολόγος-Αἴγυπτιολόγος

Λόγῳ τῆς μεγάλης σχετικῆς ἀπόστασης τοῦ ἑλληνικοῦ χώρου ἀπό τά μεγάλα πολιτισμικά κέντρα τῆς Μέσης Ἐνατολῆς κατὰ τήν τρίτη καί δεύτερη προχριστιανική χιλιετία οἱ ἐπαφές καί οἱ σχέσεις περιορίσθηκαν σέ πολιτικό, ἐμπορικό καί καλλιτεχνικό ἐπίπεδο. Μέ τήν ἐπέκταση τῆς ἀσσυριακῆς αὐτοκρατορίας καί τόν πρῶτο ἑλληνικό ἀποικισμό τίθενται οἱ βάσεις διάδοσης βασικῶν θεμάτων καί στοιχείων ἀνατολικῶν πολιτισμῶν καί παιδειῶν, ἡ ὁποία ἀντικατοπτρίζεται τόσο στήν ἑλληνική μυθολογία ὅσο καί στήν προσωκρατική φιλοσοφία. Οἱ πολιτισμικές ἀνταλλαγές ἀποκορυφώνονται στήν προσπάθεια τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου, ἡ ὁποία παρά τόν τελικό ἀποπροσανατολισμό τῶν διαδόχων του ἔφερε τούς Ἑλληνες πολύ κοντά στήν Ἐνατολή, ἔτοιμους γιά περαιτέρω πολιτισμικά δάνεια καί ἀνταλλαγές.

11,13,18,20,25 Ὀκτωβρίου, 3,8 Νοεμβρίου
6-8 μ.μ.
Συμμετοχή: 3.500 Δρχ.

ΒΥΖΑΝΤΙΟ ΚΑΙ ΤΟΥΡΚΟΦΩΝΟΙ
ΛΑΟΙ ΜΕΧΡΙ ΤΗΝ ΕΜΦΑΝΙΣΗ
ΤΩΝ ΟΘΩΜΑΝΩΝ

Ἀλέξης Γ. Κ. Σαββίδης
Ἐπιστημονικός Συνεργάτης ΚΒΕ/ΕΙΕ

Ἐξετάζονται οἱ σχέσεις τῆς Βυζαντινῆς Ἀυτοκρατορίας τὴν περίοδο ἀπὸ τὸν 4ο ὡς τὰ τέλη τοῦ 13ου αἰ. μέ τὰ ἀκόλουθα τουρκόφωνα φύλα: Οὐννους, Ἀθάρους (Ἀβαροσλάβους), Κουτριγούρους καὶ Οὐτιγούρους, Ὀνογούρους Βουλγάρους, Τούρκους τῶν Ἀλταίων, Χαζάρους, Οὐγγρους (Μαγάρους), Πατζινάκους (Πετσενέγγους), Οὐζους, Κομάνους (Κουμάνους), Βαρδαριῶτες Τούρκους καὶ Ὀγούζους τῆς Μικρᾶς Ἀσίας (Σελτζούκους, Τουρκομάνους, Ὀρτοκίδες, Ντανισμεντίδες). Τό πρόβλημα μιᾶς κοινῆς ἢ μὴ ὀγουζικῆς καταγωγῆς καὶ ἐθνολογικῆς προέλευσης ὄλων τῶν παραπάνω καθὼς καὶ τῶν Μογγόλων, τῶν Τουρκομάνων τῶν μικρασιατικῶν ἐμιράτων καὶ τῶν Ὀθωμανῶν. Ἡ περίπτωση τῶν τουρκοφῶνων μισθοφόρων (ἰδιαίτερα τῶν ἐκχριστιανισμένων Τουρκοπούλων) στὰ βυζαντινά στρατεύματα.

31 Ὀκτωβρίου, 2,7,9,14,16 Νοεμβρίου
6-8 μ.μ.
Συμμετοχή: 3.000 Δρχ.

ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ
ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΤΟΥ ΠΟΝΤΟΥ
ΣΤΟ ΜΙΚΡΑΣΙΑΤΙΚΟ ΚΑΙ ΣΤΟΝ
ΕΛΛΑΔΙΚΟ ΧΩΡΟ. ΣΕΛΙΔΕΣ ΑΠΟ
ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΙ ΤΟΝ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟ
ΑΥΤΟ. ΠΡΩΤΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

Ὀδυσσεᾶς Λαμψίδης
Πρόεδρος Ἐπιτροπῆς Ποντιακῶν Μελετῶν

Οἱ Ἕλληνες στὴ θάλασσα τοῦ Εὐξείνου Πόντου καὶ στὶς βορειοανατολικές ἀκτές τῆς Μ. Ἀσίας. Ἐγκατάσταση τῶν Ἑλλήνων στὰ βορειοανατολικά παράλια τῆς Μ. Ἀσίας. Ὀνοματολογία. Ὁ ποντιακὸς χῶρος καὶ ἡ σημασία του. Πῶς καὶ γιατί διατηρήθηκε ὁ Ἑλληνισμὸς στὸ μικρασιατικὸ αὐτὸ χῶρο. Τό κράτος τῶν Μεγάλων Κομνηνῶν: Ἰδρυση, ἀγῶνες, ἐπιτεύγματα, πτώση.

6,10,13,20,24 Νοεμβρίου 28
6-8 μ.μ.
Συμμετοχή: 3.000 Δρχ.

Η ΠΟΡΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ
ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ ΣΤΗΝ ΤΟΥΡΚΟΚΡΑΤΙΑ
(1453 - 19ος αϊ.)

π. Γεώργιος Μεταλληνός
Ἐπίκουρος καθηγητής Θεολογικῆς Σχο-
λῆς Πανεπιστήμιο Ἀθηνῶν

Ἡ παρακολούθηση τῆς πορείας τῆς Ἑλληνι-
κῆς Θεολογίας μέσα στήν περίοδο τῆς Δου-
λείας (Τουρκοκρατία καί μερικά Ἐνετοκρατία)
ἔχει ὄχι μόνο πνευματικά-ἐκκλησιολογικά, ἀλ-
λά καί ἱστορικά-ἐπιστημονικά μεγάλη σημα-
σία, διότι πρόκειται γιά τήν ἱστορία τῆς παρα-
δόσεως τοῦ Γένους μας καί τήν φανέρωση τῆς
συνέχειας ἢ ἀσυνέχειας τῆς, μέσα στή συμ-
πύρση *παραδόσεως καί ἀντιπαραδόσεως*, δηλ.
Ἐκκλησιολογίας καί μὴ ὀρθοδοξίας. Ἡ διαπραγ-
μάτευση τοῦ θέματος θά γίνει μέ τήν ἀκόλουθη
σπονδύλωση:

- 1) Ἡ οὐσία τῆς ὀρθόδοξης θεολογίας (ἡ: πατε-
ρικότητα καί ἀντιπατερικότητα).
- 2) Ἡ συνέχεια τῆς πατερικῆς θεολογικῆς πα-
ραδόσεως μετά τήν πτώση τῆς Ρωμανίας/Βυ-
ζαντίου.
- 3) Ὁ διάλογος τῆς ἑλληνικῆς (ρωμαϊκῆς) θεο-
λογίας μέ τήν μὴ ὀρθοδοξία (χριστιανική Δύ-
ση καί μὴ χριστιανική Ἀνατολή).
- 4) Ἡ πάλι παραδόσεως-ἀντιπαραδόσεως (τό
πρόβλημα τῶν ξένων ἐπιδράσεων).
- 5) Ἡ σύγκρουση τῆς πατερικότητας μέ τά δυτι-
κά «φῶτα» καί ἡ γέννηση τῆς «νεοελληνικῆς»
θεολογίας.

Ὁ θεολογικός προβληματισμός ἐντασσόμε-
νος στό εὐρύτερο πλαίσιο τῶν ἰδεολογικῶν
ρευμάτων τοῦ ἑλληνικοῦ χώρου, συμβάλλει
στήν κατανόηση τῆς ἱστορίας τοῦ Πνεύματος
στά ὄρια τῆς Τουρκοκρατουμένης Ἑλλάδας.

27,29 Νοεμβρίου, 1,4 Δεκεμβρίου

6-8 μ.μ.

Συμμετοχή: 2.000 Δρχ.

Η ΟΡΘΟΔΟΞΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΥΠΟ
ΟΘΩΜΑΝΙΚΗ ΚΥΡΙΑΡΧΙΑ (1453-1600):
ΙΔΕΟΛΟΓΙΚΑ, ΠΟΛΙΤΙΚΑ ΚΑΙ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

Πάρις Κονόρτας
Ἐπιστημονικός Συνεργάτης ΚΝΕ/ΕΙΕ-
Λέκτορας Ἰονίου Πανεπιστημίου.

Ἡ κατανόηση τῶν σχέσεων Οἰκουμενικοῦ Πα-
τριαρχείου-ὀθωμανικῆς διοίκησης μετά τό
1453 εἶναι καθοριστική γιά τήν γνώση σημαν-
τικῶν σημείων τῆς νεότερης ἱστορίας τοῦ Ἑλ-
ληνισμοῦ. Ὄταν λίγο μετά τήν κατάρρευση
τοῦ Βυζαντίου ὁ Σουλτάνος Μωάμεθ Β' διόριζε
τόν καλόγερο Γεννάδιο Σχολάριο ὡς ὀρθόδοξο
Πατριάρχη Κωνσταντινούπολης ἐγκαίνιαζε
νέα περίοδο στίς σχέσεις δύο θεσμῶν μέ δια-
φορετική προέλευση, πίστη, φύση καί ἀποστο-
λή: κατ' ἀρχήν τό Πατριαρχεῖο ἢ Μεγάλη Ἐκ-
κλησία τῆς Ἐκκλησιολογίας, ἡ μόνη κοινωνική
συσσωμάτωση τοῦ Ἑλληνισμοῦ πού ἔμεινε
σχεδόν ἄθικτη ἀπό τήν κατάκτηση ὑποχρεώ-
θηκε νά ἀντιμετωπίσει μιά νέα κατάσταση, ἄ-
γνωστη γιά ἑνδεκάμισυ αἰῶνες νά λειτουργή-
σει δηλαδή κάτω ἀπό μιά «ἄπιστη» πολιτική
ἐξουσία: ἔπειτα, ἡ Ὄθωμανική Αὐτοκρατορία
ἕνας πολιτικός ὀργανισμός στενά δεμένος μέ
τό Ἰσλάμ, προσπάθησε νά ἐντάξει στούς κόλ-
πους τῆς τῆς Ὄρθόδοξης Ἐκκλησίας, ἕναν ὀρ-
γανισμό ἱεραρχικά δομημένο μέ ἀποστολή ἄν
ὄχι νά ἐπεκτείνει, τουλάχιστον νά διατηρήσει
τήν ὀρθόδοξη χριστιανική πίστη. Ὁ διορι-
σμός τοῦ Γενναδίου ἀποτελεῖ πολιτική ἐνέρ-
γεια μεγάλης ἐμβέλειας, γιατί ἡ συνύπαρξη
Πατριαρχείου-Ὄθωμανικῆς Διοίκησης ξεπερ-
νά τό στενό πλαίσιο τῶν Μουσουλμάνων κατα-
κτητῶν, πού ἔκτισαν πάνω στά εἰρήπια τοῦ Βυ-
ζαντίου μιά νέα πολιτική τάξη πραγμάτων καί
τόν κόσμο τῶν νικημένων ὀρθόδοξων φορέων
τῆς Βυζαντινῆς Παράδοσης.

11,12,18,19,25,26 Ἰανουαρίου

6-8 μ.μ. Συμμετοχή: 3.000 Δρχ.

ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ

3 Ὀκτωβρίου

ΟΙ ΠΕΡΙΗΓΗΤΕΣ ΤΟΥ 16ου αἰ.
ΚΑΙ ΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ

Ἰόλη Βιγγοπούλου

Ἐπιστημονική Συνεργάτις ΚΝΕ/ΕΙΕ

4 Ὀκτωβρίου

ΑΠΟΓΟΝΟΙ ΤΩΝ ΠΑΛΑΙΜΑΧΩΝ ΤΟΥ
ΜΕΓΑΛΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ
ΣΤΟ ΠΑΚΙΣΤΑΝ ΚΑΙ ΣΤΟ ΑΦΓΑΝΙΣΤΑΝ

Ἐπαμεινώνδας Βρανόπουλος

Ἐκπαιδευτικός - Ἱστορικός

5,19 Ὀκτωβρίου, 2,16 Νοεμβρίου

ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΝΑΤΟΛΗ
ΣΤΗ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΤΕΧΝΗ

Δημήτρης Τριανταφυλλόπουλος

Ἐφορος Βυζαντινῶν Ἀρχαιοτήτων

5 Ὀκτωβρίου

α. «Οἶνος νέος εἰς ἀσκούς παλαιούς»: Οἱ αἰῶ-
νες τῆς σύγκρουσης καί τοῦ συμβιβασμοῦ
(3ος-7ος αἰ.).

19 Ὀκτωβρίου

β. Βυζαντινός Κλασικισμός. Ἐνας φιλικός
ἐχθρός, τό Ἰσλάμ (8ος-12ος αἰ.).

2 Νοεμβρίου

γ. Ὁ ἀρχαῖος κόσμος ὡς ἰδεῶδες καί ὄνειρο.
Ἐνας ἐχθρικός φίλος, ἡ Δύση (13ος-15ος
αἰ.).

16 Νοεμβρίου

δ. Οἱ αἰῶνες τῆς ἐπιβίωσης καί τῆς αὐτογνω-
σίας. Τό δῖλημμα ἐπιλογῆς ἀνάμεσα σέ Ἀ-
νατολή καί Δύση. Ἡ ἀνάδυση τοῦ Νέου
Ἑλληνισμοῦ (15ος - 19ος αἰ.).

✓ 10 Ὀκτωβρίου

ΑΡΑΒΟΒΥΖΑΝΤΙΝΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ
ΚΑΤΑ ΤΟΥΣ 8ο ΚΑΙ 9ο αἰ.

Παῦλος Νιαβῆς

Βυζαντινολόγος-Ἐκπαιδευτικός

12 Ὀκτωβρίου

Ο ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ ΦΩΚΑΣ ΣΤΗΝ
ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

Θεοχάρης Δετοράκης

Ἀναπληρωτής καθηγητής Φιλοσοφικῆς Σχο-
λῆς

Πανεπιστήμιο Κρήτης

✓ 24 Ὀκτωβρίου

ΤΟ ΑΓΙΟ ΟΡΟΣ ΚΑΙ Η ΑΝΑΤΟΛΗ

Δημήτρης Ναστάσε

Ἐπιστημονικός Συνεργάτης ΚΒΕ/ΕΙΕ

30 Ὀκτωβρίου

ΤΟ ΒΥΖΑΝΤΙΟ ΩΣ ΕΩΝ ΚΡΑΤΟΣ

Τηλέμαχος Λουγγῆς

Προϊστάμενος Ἐρευνῶν ΚΒΕ/ΕΙΕ

✓ 1 Νοεμβρίου

ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ ;
ΜΙΑ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΣΕ ΣΚΟΤΕΙΝΕΣ
ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ
ΤΟΠΩΝΥΜΙΟΛΟΓΙΑΣ

Γιώργος Τσουκνίδας

Συντάκτης Ἱστορικοῦ Λεξικοῦ Ἀκαδημίας
Ἀθηνῶν.

8 Νοεμβρίου

ΤΟ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟ
ΦΑΡΟΣ ΤΟΥ ΓΕΝΟΥΣ ΣΤΗΝ ΑΝΑΤΟΛΗ

Ἀρχιμ. Μελίτων Καρράς
Ἀρχιγραμματέας Ἱεράς Συνόδου Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως

14 Νοεμβρίου

ΟΙ «ΒΑΡΒΑΡΟΙ» ΣΤΟ
ΕΛΛΗΝΙΣΤΙΚΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

Γιώργος Γιατρομανωλάκης
Ἐπίκουρος Καθηγητής Φιλοσοφικῆς Σχολῆς
Πανεπιστήμιο Ἀθηνῶν.

15 Νοεμβρίου

ΝΙΚΟΛΑΪ ΜΙΛΕΣΚΟΥ. ΕΝΑΣ
ΕΛΛΗΝΟΡΟΥΜΑΝΟΣ ΛΟΓΙΟΣ ΤΟΥ 16ου αἰ.
ΚΑΙ ΤΟ ΤΑΞΙΔΙ ΤΟΥ ΣΤΗΝ ΚΙΝΑ

Φλορίν Μαρινέσκου
Ἐπιστημονικός Συνεργάτης ΚΝΕ/ΕΙΕ

20 Νοεμβρίου

ΤΑ ΒΡΑΧΕΑ ΧΡΟΝΙΚΑ ΩΣ ΠΗΓΗ
ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΟΥ 16ου αἰ.:
ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Ραντίβογιε Ράντιτς
Ἐπιστημονικός Συνεργάτης Βυζαντινολογικοῦ Ἰνστιτούτου Σερβικῆς Ἀκαδημίας Ἐπιστημῶν καὶ Τεχνῶν.

23 Νοεμβρίου

ΒΥΖΑΝΤΙΟ: ΑΡΑΒΙΚΗ ΚΑΙ
ΤΟΥΡΚΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ
ΚΑΙ ΙΔΕΟΛΟΓΙΚΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ

Ἰβάν Ντζούριτς
Καθηγητής Πανεπιστημίου Βελιγραδίου

28 Νοεμβρίου

ΤΟΙΧΟΓΡΑΦΙΕΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΡΗΜΟ
ΤΗΣ ΙΟΥΔΑΙΑΣ

Γιάννης Μειμάρης
Ἐπιστημονικός Συνεργάτης ΚΕΡΑ/ΕΙΕ

30 Νοεμβρίου

ΣΧΕΣΕΙΣ ΑΙΓΑΙΟΥ ΚΑΙ
ΕΓΓΥΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ ΚΑΤΑ
ΤΟΥΣ ΠΡΟΪΣΤΟΡΙΚΟΥΣ ΧΡΟΝΟΥΣ

Κόνι Λάμπρου - Phillipson
Ἀρχαιολόγος

5 Δεκεμβρίου

ΑΝΑΣΚΑΦΕΣ ΣΤΑ ΕΡΕΪΠΙΑ
ΤΗΣ ΜΟΝΗΣ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΕΥΘΥΜΙΟΥ
(KHAN EL-AHMAR)

Γιάννης Μειμάρης
Ἐπιστημονικός Συνεργάτης ΚΕΡΑ/ΕΙΕ

7 Δεκεμβρίου

Η ΕΙΡΗΝΙΚΗ ΠΑΛΙΝΟΣΤΗΣΗ
ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΜΙΚΡΑΣΙΑ

Βάσος Καπάνταης
Γλύπτης

11 Δεκεμβρίου

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑ ΣΤΟΝ ΙΝΔΙΚΟ
ΣΤΗΝ ΠΡΩΤΟΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΠΕΡΙΟΔΟ

Μιχάλης Κορδώσης
Ἐπίκουρος Καθηγητής Φιλοσοφικῆς Σχολῆς
Πανεπιστήμιο Ἰωαννίνων

12 Δεκεμβρίου

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑ ΣΤΗΝ ΜΕΣΗ
ΑΝΑΤΟΛΗ (ΣΥΡΙΑ, ΛΙΒΑΝΟΣ,
ΠΑΛΑΙΣΤΙΝΗ, ΣΙΝΑ)

Γιάννης Μειμάρης
Ἐπιστημονικός Συνεργάτης ΚΕΡΑ/ΕΙΕ

13 Δεκεμβρίου

ΚΥΠΡΙΑΚΟΣ ΑΣΚΗΤΙΣΜΟΣ, ΒΥΖΑΝΤΙΟ
ΚΑΙ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΚΑΙ ΙΣΛΑΜΙΚΗ
ΑΝΑΤΟΛΗ ΑΠΟ ΤΟΝ 4ο ΩΣ ΤΟΝ 12ο αϊ.:
ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΕΣ ΚΑΙ ΓΕΩΠΟΛΙΤΙΚΕΣ
ΑΚΡΟΒΑΣΙΕΣ.

Κώστας Κύρρης

τ. Διευθυντής Κέντρου Ἐπιστημονικῶν
Ἐρευνῶν Κύπρου

14 Δεκεμβρίου

Η ΜΟΝΗ ΚΥΚΚΟΥ ΚΑΤΑ ΤΟΝ 18ο αϊ.
ΚΑΙ Η ΔΡΑΣΗ ΤΗΣ ΜΕΣΑ
ΣΤΟΝ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟ ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ

Στυλιανός Περγίδης

Ἐπιστημονικός Συνεργάτης Κέντρου Ἐρευ-
νῶν Μονῆς Κύκκου (Κύπρος)

✓ 19 Δεκεμβρίου

Η ΜΕΛΠΩ ΜΕΡΛΙΕ ΚΑΙ ΤΟ
ΜΙΚΡΑΣΙΑΤΙΚΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ.
ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΜΕ ΗΧΟΓΡΑΦΗΣΕΙΣ
ΤΟΥ 1930

Μάρκος Δραγούμης
Μουσικολόγος

20 Δεκεμβρίου

Η ΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΑΡΧΟΥΣΑΣ
ΤΑΞΗΣ ΑΠΕΝΑΝΤΙ ΣΤΗΝ ΟΘΩΜΑΝΙΚΗ
ΑΠΕΙΛΗ ΤΟΝ 14ο αϊ.

Εὔη Μαλάμογλου
Ἱστορικός

✓ 21 Δεκεμβρίου

Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΟΥ ΒΥΖΑΝΤΙΟΥ ΣΤΗΝ
ΕΡΥΘΡΑ ΘΑΛΑΣΣΑ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΟ
ΜΑΡΤΥΡΙΟ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΑΡΕΘΑ

Σωτηρία Ἀποστολοπούλου
Ἱστορικός

3,4,8 Ἰανουαρίου

ΤΟ ΒΥΖΑΝΤΙΝΟ ΚΡΑΤΟΣ ΤΟΝ 11ο αϊ.
ΚΑΙ Η ΑΠΩΛΕΙΑ ΤΗΣ ΜΙΚΡΑΣ ΑΣΙΑΣ

Ἰωάννης Καραγιαννόπουλος
Καθηγητής Φιλοσοφικῆς Σχολῆς
Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

9 Ἰανουαρίου

ΒΑΡΛΑΑΜ ΚΑΙ ΙΩΑΣΑΦ: ΙΣΤΟΡΙΑ
ΨΥΧΩΦΕΛΗΣ ΕΚ ΤΗΣ ΕΝΔΟΤΕΡΑΣ
ΤΩΝ ΑΙΘΙΟΠΩΝ ΧΩΡΑΣ

Ἀπόστολος Καρπόζηλος
Καθηγητής Φιλοσοφικῆς Σχολῆς
Πανεπιστήμιο Ἰωαννίνων

✓ 10 Ἰανουαρίου

ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΝΑΤΟΛΗ ΥΠΟ ΤΟ
ΦΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΤΟΥΡΚΟΛΟΓΙΑΣ
ΚΑΙ ΤΗΣ ΤΟΥΡΚΙΚΗΣ ΕΛΛΗΝΟΓΡΑΦΙΑΣ

Παῦλος Χιδίρογλου
Τουρκολόγος, Ἐμπειρογνώμων Ὑπ. Ἐξωτερι-
κῶν

12,17 *Ἰανουαρίου*

ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΤΗΣ ΚΑΠΠΑΔΟΚΙΑΣ:
ΤΑ ΚΕΙΜΕΝΑ

Ἡλίας Ἀναγνωστάκης, Ἐπιστημονικός Συναργάτης ΚΒΕ/ΕΙΕ
Ἐδαγγελία Μπαλτά, Ἐπιστημονική Συναργάτις ΚΝΕ/ΕΙΕ

15 *Ἰανουαρίου*

Ἡ ΓΥΝΑΙΚΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΗΣ ΣΜΥΡΝΗΣ ΚΑΤΑ
ΤΟΥΣ 19ο ΚΑΙ 20ο αἰ.

Νίκος Βικέτος
Ἐκπαιδευτικός - Γεν. Γραμματέας Ἐνώσεως
Σμυρναίων

✓ 16 *Ἰανουαρίου*

ΤΟ ΤΟΥΡΚΙΚΟ ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ ΤΗΣ ΝΕΑΣ
ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ: ΑΠΟ ΤΗΝ ΓΛΩΣΣΑ
ΣΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ

Κώστας Κασίνης
Ἀναπληρωτής Καθηγητής Νεοελληνικῆς
Γλώσσας καὶ Πολιτισμοῦ
Ἴόνιο Πανεπιστήμιο (Κέρκυρα)

19 *Ἰανουαρίου*

Ἡ ΝΑΥΜΑΧΙΑ ΤΟΥ DHAṬ AS-SAWARĪ
(ΦΟΙΝΙΚΟΣ), 655-6. ΝΕΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Ἀϊσά Ἀμποῦλ Ζαϊντάλ
Λέκτωρ Πανεπιστημίου Ριγιάντ
(Σαουδική Ἀραβία)

22 *Ἰανουαρίου*

Ἡ ΚΑΤΑΚΤΗΣΗ ΤΗΣ ΚΡΗΤΗΣ
ΣΤΙΣ ΜΙΚΡΟΓΡΑΦΙΕΣ
ΤΟΥ ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΟΥ ΤΟΥ ΣΚΥΛΙΤΖΗ

Βασίλης Χρηστίδης
Ἐπίκουρος Καθηγητής Ἀραβικῆς Ἱστορίας
Πανεπιστήμιο Ἰωαννίνων

✓ 23 *Ἰανουαρίου*

ΤΟ ΒΥΖΑΝΤΙΟ ΚΑΙ Ἡ ΑΠΩ ΑΝΑΤΟΛΗ

Γιάννης Ρούσκας
Ἀντιπλοίαρχος-Μελετητής Ναυτικῆς Ἱστορίας

✓ 24 *Ἰανουαρίου*

α) ΤΑ ΑΡΑΒΙΚΑ ΠΛΟΙΑ ΤΗΣ ΑΙΓΥΠΤΟΥ
ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΑ ΚΕΡΑΜΙΚΑ

Βασίλης Ζερβουλάκος

β) ΤΟ ΧΡΟΝΙΚΟ ΤΟΥ ΚΑΜΕΝΙΑΤΗ ΓΙΑ
ΤΗΝ ΑΛΩΣΗ ΤΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ ΑΠΟ
ΤΟΥΣ ΑΡΑΒΕΣ (904 μ.Χ.)
ΩΣ ΠΗΓΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΗ
ΝΑΥΤΙΚΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ

Γιώργος Λειβαδάς
Ἱστορικός

25 *Ἰανουαρίου*

ΤΑ ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΤΟΥ ΠΛΟΙΑΡΧΟΥ
ΕΜΠΟΡΙΚΟΥ ΠΛΟΙΟΥ ΣΤΙΣ ΑΡΑΒΙΚΕΣ
ΚΑΙ ΒΥΖΑΝΤΙΝΕΣ ΠΗΓΕΣ

Γιώργος Βασιλαράς

- ✓ 26 *Ιανουαρίου*
ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΕΣ,
ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΘΕΣΜΙΚΕΣ
ΑΛΛΗΛΕΠΙΔΡΑΣΕΙΣ ΑΝΑΜΕΣΑ ΣΤΟΥΣ
ΜΙΚΡΑΣΙΑΤΕΣ ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΥΣ ΚΑΙ ΣΤΟΥΣ
ΣΕΛΤΖΟΥΚΟΥΣ ΤΟΥΡΚΟΥΣ
ΤΟΥ ΙΚΟΝΙΟΥ

Άλξης Γ.Κ. Σαββίδης
Επιστημονικός Συνεργάτης ΚΒΕ/ΕΙΕ

- ✓ 29 *Ιανουαρίου*
Η ΑΡΜΕΝΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑ
ΣΤΟ ΒΥΖΑΝΤΙΟ

Χράτς Μπαρτικιάν
Καθηγητής Πανεπιστημίου Έρεβάν

- ✓ 30 *Ιανουαρίου*
ΟΙ ΑΡΜΕΝΙΚΕΣ ΠΗΓΕΣ ΚΑΙ
Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΟΥΣ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΒΥΖΑΝΤΙΟΥ

Χράτς Μπαρτικιάν

- ✓ 31 *Ιανουαρίου*
ΣΧΕΣΕΙΣ ΑΡΜΕΝΙΩΝ ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ

Χράτς Μπαρτικιάν

ΠΑΡΑΛΛΗΛΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗ

Σειρά μαθημάτων από τον Στέλιο Ράμφο με θέμα: «ΑΛΗΘΕΙΑ: ΑΠΟ ΤΗΝ ΘΕΩΡΙΑ ΤΟΥ ΠΛΑΤΩΝΟΣ ΣΤΗΝ ΘΕΟΠΤΙΑ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΠΑΛΑΜΑ»

Κάθε Τετάρτη: 6-8 μ.μ.
Διάρκεια: 4 Οκτωβρίου 1989 μέχρι τέλος Μαΐου 1990
Συμμετοχή: Δρχ. 20.000 (για όλη τήν περίοδο)
Εκπαιδευτικοί και Σπουδαστές
Δρχ. 10.000

Στή σειρά αυτή των μαθημάτων πίσω από τήν ιστορική επισκόπηση τής έννοιας τής αληθείας ζητάμε νά είναι ή αυτοσυνειδησία του Νεοελληνισμού μέ επιστροφή στά μεγάλα ριζώματα τής Παραδόσεως και ή γνωριμία μέ τίς αξίες τής Δύσεως. Γι' αυτό και τήν ανάγνωση του Πλάτωνος και του Γρηγορίου Παλαμά ένώνει μιá έκτενης ένδιάμεση αναφορά στους μεγάλους φιλοσόφους τής Εύρώπης.

(Οί Διαλέξεις θά αρχίζουν στις 7,30 μ.μ.)

ΙΔΡΥΜΑ ΓΟΥΛΑΝΔΡΗ-ΧΟΡΝ

Μ. Αύρηλιου 5, Πλατεία Αέρηδων, Πλάκα
105 56 Αθήνα, Τηλέφωνα: 32 19 196, 32 19 532